

עלון שבועי למושבי בס ע"ן

לכתחילה

חיים עם הזמן על פי תורת הבעש"ט

בע"ה | ערב שבת קודש פרשת וישב | י"ט כסלו תשפ"ה | עלון מס' 280

כיצד נביא שלום?

הפסוק "פדה בשלום נפשי" הקשור לי"ט בכסלו, מגלה לנו כל כך הרבה פנים. גם השנה מתגלה לנו פן מיוחד, איך ביכולתנו להפוך מצב של מלחמה למצב של שלום?

"צריך להודיע, כי יום אשר עשה ה' לנו יום י"ט כסלו, יום ג' שהוכפל בו כי טוב, יום הלולא רבא של רבינו הקדוש נשמתו עדן. וכשקריתי בספר תהלים בפסוק: "פדה בשלום נפשי", קודם שהתחלתי פסוק שלאחריו, יצאתי בשלום מה' שלום". כך כתב אדמו"ר הזקן באגרת למחותנו רבי לוי יצחק מברדיטשוב, לאחר שהשתחרר מהמאסר.

דוד המלך אומר בתהלים פרק נ"ה פסוק י"ט: "פָּדָה בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקְּרָב לִי כִּי בְרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי." על הפסוק ישנם מאמרי חסידות רבים המבארים את הפסוק ומביאים גם את צדדי ההפכים שבו. מתבקש כי בכל שנה בחג הגאולה י"ט בכסלו יתחדש פן נוסף בפסוק בהקשר לחג הגאולה השנה, על בסיס מה שאמרו אדמו"רי חב"ד ועוד צדיקים בדורות שלפנינו. בי"ט כסלו תשפ"ה נסביר מהו השלום הנאמר בפסוק?

בגמרא מסכת ברכות נאמר על הפסוק "פדה בשלום נפשי": "אמר הקב"ה כל העוסק בתורה ובגמילות חסדים ומתפלל עם הצבור מעלה אני עליו כאילו פדאני לי ולבני מבין אומות העולם". למה דוקא על ידי ההתעסקות בתורה, בגמילות חסדים ובתפלה עם הצבור נעשה השלום? צריך להבין שמושג השלום הוא לא נקודתי (רק במזרח התיכון למשל..), הקדוש ברוך הוא אומר שהפדיה והשלום המגיע בעקבותיה נוגעים לו בעצמו ולכל הנשמות (פדאני לי לבני), ונוגעים לכל העולם כולו (מבין אומות העולם). כולם מעורבים ושותפים יחד לשלום.

אם כך, אולי השלום המיוחל לא תלוי בי? -או שהוא רחוק מדי לחיי הקצרים או שהוא נתון בידי כל-כך הרבה אנשים ש'מה אני כבר יכול לעשות לבואו'... זו הסיבה שאמר הקב"ה "כל העוסק בתורה ובגמ"ח ומתפלל עם הצבור" - השלום יגיע אם מישהו יקרא לו בשמו, אם יהיה מי שהשלום ינכח בחיי היום-יום שלו. לכן השלום נוגע, ועוד איך, לעבודת האדם לקונו על ידי התורה והמצוות, הרי עבודה זו עושה חיבור-שלום של האדם והעולם עם הקב"ה. ה' רצה כך שבקיום התורה והמצוות תלויה האלקות, תלויות הנשמות ומצב העולם.

מהו הסוד הכמוס בקיום התורה והמצוות? כל אדם שנשמתו יורדת לעולם נולד לזירת מלחמה, "אָדָם לְעָמָל יוּלָּד". הנשמה שבאדם ירדה מהמקום הגבוה ביותר, מ'איגרא רמה', למקום הנמוך ביותר, ל'בירא עמיקתא'. המצב בו הנשמה שוכנת בגוף, נקרא גם 'גלות' או 'מאסר', ועליה להילחם על חייה. הגלות הזו מתחילה בתוך הלב, כשהנפש האלקית נמצאת בתוך הגוף ובנפש הבהמית ונאבקת כדי לנצח. אך היא ממשיכה לסובב את האדם בכך שגם השכינה בגלות בעקבות חטאי האדם, החל מחטא אדם הראשון. עד למצב בו המציאות הגשמית בה אנו חיים היא הגלות בעצמה. כשמסתכלים טוב מבינים שהכל אחד.

כיצד נגיע ממצב של מלחמה תמידית בכל המישורים למצב של שלום? התשובה היא שה"פדה", הפדיה והיציאה ממצב המלחמה צריכה להיות "בשלום", באופן של שלום. - בכל דבר בו אנו נלחמים קיים גרעין של שלום, "עת מלחמה ועת שלום". על ידי מלחמה מתוך תודעה להביא לשלום אפילו עם היריב, עד ש"גַּם אוֹיְבָיו יַשְׁלִם אִתּוֹ" - השלום האמיתי יגיע.

> **המשחק מנסה להרכיב את החלקים פעם בצורה כזו ופעם בצורה אחרת, אך איננו מגיע לצורה הרצויה. הנסיונות שלו הם דוגמת מאבק עדין עם חלקי המשחק השונים כך שיסתדרו.**

דוגמה יפה לכך היא משחק הרכבה מתוחכם, בו צריך להרכיב חלקים שונים לכדי צורה מסוימת. המשחק מנסה להרכיב את החלקים פעם בצורה כזו ופעם בצורה אחרת, אך איננו מגיע לצורה הרצויה. הנסיונות שלו הם דוגמת מאבק עדין עם חלקי המשחק השונים כך שיסתדרו. הנסיונות השגויים כביכול מתישים את חשקו ממציאת הפתרון הנכון, אך שחקן נחוש לא יתייאש באמצע וידע שדוקא על ידם יצליח להרכיב את הצורה המושלמת. כך היא המלחמה, כל החלקים בעולם צריכים להסתדר בצורה יפה רק בסדר הנכון, לפעמים עלי להזיז חלק למעלה או למטה, לסובב ימינה או שמאלה, מתוך מטרה להגיע לצורה המושלמת.

הסוד הכמוס בתורה ובמצוות הוא, שהאדם הלומד תורה או מקיים מצווה ניתנות לו התובנות, העצות, והכוחות איך לתקן הכל באופן שיביא לשלום. בתורה יש מצוות-עשה ומצוות לא תעשה, התורה מלמדת שישנה גם פסולת (יותרת) שעל האדם לברור ולהוציא על מנת לתקן ולהוציא מתוכה את הטוב. כך הבירור והתיקון הנכון יעצבו את כל הטוב הקיים בעולם לצורה הרצויה ולהרמוניה מושלמת.

שבת שלום ומבורך! לשנה טובה בלימוד החסידות ובדרכי החסידות תכתבו ותחתמו!

"זה היום יוקבע למועד תמידי בישראל אשר בו יתגדל ויתקדש שמיה רבה, ויתעוררו אלפי לבבות בישראל בתשובה ועבודה שבלב, כי המעשה כשתהיה חקוקה בלב ישראל סבא תהיה כתובה בלב ישראל דלתתא" (אדמו"ר הזקן על יום י"ט כסלו)

סניף באתי לגני

"ביום הזה אור וחיות נפשנו ניתן לנו" חניכות באתי לגני מוזמנות לסעודה שלישית חגיגית ברב תכליתי לכבוד חג הגאולה י"ט - כ' כסלו.

מה בתכנית?

-התוועדות סניפית עם ניגונים וריקודים.

-הסבר 'לכבוד מה החגיגות'?

-משחק מעיף לפי קבוצות.

-כיבודים בשפע!

אז מה להביא? את עצמך וסלט קטן ממטעמי השבת.

שבת שלום! מחכות לכל אחת מכן ולכלכן ביחד! נחמה לאה, מנוחה רחל והמדריכות

חבורת רבי חייא

השבת תתקיים **התוועדות י"ט כסלו של הרבי חייא** לכל הגילאים (ד-ח) **בשעה 16:20** אחרי מנחה שניה, בבאר מרים.

מה מחכה לנו? סעודה שלישית מפנקת עם לחמניות, סלטים, מיץ וגלידה!!

נספר סיפורים על המאסר והגאולה, על אדמו"ר הזקן בעל הגאולה והמגיד ממעזריטש בעל ההילולא. **ננגן** ניגונים ו**נרקוד** עד השמים!

*כל אחד מוזמן להביא חטיף.

סיום ב-17:30. נא הגיעו בזמן. **מחכים לכולכם!**

באהלי צדיקים

אחרי פטירת הבעל שם טוב התאספו התלמידים ודנו מי יהיה הממלא מקום, והחליטו כי מי שראה על הבעש"ט דבר שאף אחד לא ראה הוא יהיה ממלא מקום. **המגיד ממעזריטש** אמר שראה שבשבת היה לו להבעש"ט גוף אחר, ואף אחד לא ראה זאת רק הוא, ובגלל זה החליטו שהוא יהיה הממלא מקום.

הסתלק בי"ט כסלו תקל"ג באניפולי.

נקודות של מלך

המלך - הפנים של העם

שה' יעזור לנו שעם ישראל כולו, וכל אחד מאתנו בפרט, יזכה לאור - שה' יאיר את עינינו ואת דרכנו בחיים, שנזכה לחיים, שנזכה לטוב, שנזכה לפנים.

משהו מיוחד לגבי פנים, כמו שבפסוק הזה כתוב "באור פני מלך חיים", הפנים העליונים ביותר הם של הכתר, אבל "אין כתר אלא למלך", לכן כתוב שבפרט הפנים של העם הם המלך של העם. עם שאין לו מנהיג אמתי, מלך אמתי כמו דוד המלך, הוא צאן ללא רועה - אין לו פנים, אין לו מי שינהיג אותו.

יש פסוק בחבקוק הנביא "מגמת פניהם קדימה" - צריכה להיות מגמת הפנים כל הזמן להתקדם, ללכת קדימה. גם כשיבוא משיח צריך להתקדם בלי סוף, "ילכו מחיל אל חיל". צריך להתקדם אין סוף, בתור פרט וכל עם ישראל, ולשם כך צריך פנים - הפנים מקדמות את העם. לכן המלך נקרא הפנים של העם, הוא מקדם את העם, מנהיג את העם קדימה - "מגמת פניהם קדימה".

גדול השלום

ישנה נקודה עצמית בתוך הלב של כל יהודי ש"דוד מלך ישראל חי וקים" - "גדול השלום" יבוא מכחו של דוד דווקא. דוד המלך לא אוהב מלחמות. הוא שונא מלחמות. אבל ככה ה' נתן לו, כך נפל בגורלו מאת השי"ת להלחם מלחמות ה' ולנצח. גם על מלך המשיח כתוב שילחם מלחמות ה' וינצח. אבל התכלית היא שיבנה את בית השלום, שהוא בית המקדש, ואז יקבץ את כל נדחי עם ישראל ואז גם יהפוך את כל העולם כולו - כל אומות העולם יעבדו את ה' שכם אחד בשלום אמת. אם כן, יש משהו בלב שכל יהודי בסתר לבו - לא משנה באיזה צד הוא נמצא - יש לו ניצוץ של "דוד מלך ישראל חי וקים".

(מתוך התוועדות י"ט כסלו תשע"ו)

חסידות מתגלגלת על הריצפה

כשהופיע בעל התניא בדרך החדשה של שיטת חב"ד, והיו החסידים כותבים פנימיות התורה ע"פ חסידות חב"ד, וכשנודע על כך להרב החסיד רבי פנחס מקוריץ נסע לבעל התניא להבין את שיטתו. לפני שנכנס לבעל התניא ראה הרב רבי פנחס כתבי חסידות מתגלגלים על הריצפה והקפיד על כך.

בדיוק באותה שעה נכנס בעל התניא לחדרו וכשראה את הרבי רבי פנחס מקפיד, חשש שלא יפגע בו הקפדתו, ועוד בטרם פתח רבי פנחס את פיו הקדוש סיפר לו בעל התניא את הסיפור הבא:

"פעם היה מלך שהיתה לו בת יחידה שהיתה לו חשובה עד מאוד והיא נחלתה במחלה קשה, אמרו לו הרופאים שאין לה תרופה אחרת אלא לקחת את היהלום הגדול והיקר מכתר המלכות ולטחון אותו דק דק עד לאבק ולערבו במים ולהשקות בזה את בת המלך, אבל המלך סירב על כך ולא רצה בשום אופן שיקלקלו לו את כתר המלכות המפואר שלו.

אבל כשמחלתה של בתו הלכה וגברה וכבר הגיעה למצב של גסיסה, מיהר המלך וציוה על אנשיו שיקחו את היהלום הנוצץ והיקר לטחון אותו ולהשקות מיד את בתו במים עם אבק היהלום. אמרו לפניו: "הלא בתך גוססת ואיננה יכולה לשתות ולבלוע אותם". צעק עליהם המלך וזירזם שישפכו את המים על פיה, וגם אם רוב המים ישפכו על הארץ, די אם טיפה אחת תיכנס לתוך פיה ואולי זה יביא לה רפואה, זהו המשל, והנמשל מובן.

שמעתי זאת הסיפור בעת שבת אחים דחסידי חב"ד שקראו אותה ממחברת הזכרונות של הריי"צ מליובאוויטש זצוק"ל, וסיימו שם כי כאשר שמע זאת הרבי רבי פנחס נרגעה ונחה דעתו.

(מתוך הספר "יהי אור")

נקודה אישית: מספרים החסידים שבאופן כללי, ההבדל בין המאמרים הקצרים למאמרים הארוכים בתורתו של האדמו"ר הזקן הוא בין התקופה שלפני המאסר לתקופה שאחרי הגאולה ממנו. לפני המאסר אמר אדמו"ר הזקן בעיקר מאמרים קצרים, בדומה לרבותיו הבעש"ט והרב המגיד, ולחסידים בדור שלפניו. אך לאחר ביקורם של הבעל שם טוב והמגיד אצלו בתא הכלא, התחיל לומר מאמרים ארוכים. כך מסופר:

בזמן שבתו של רבינו הזקן במאסר, באו לבקרו רבותיו מעולם האמת - רבו המגיד ממזריטש והבעל-שם-טוב. שאל אותם רבינו הזקן: "למה מגיע לי לשבת במאסר ומה תובעים ממני?" ענו לו, שנתחזק עליו הקטרוג בגלל שאומר דברי חסידות בגילוי. שאל אותם אדמור הזקן: "וכאשר אצא מכאן - האם אפסיק מלומר דברי חסידות?" השיבו לו: "כיון שהתחלת אל תפסיק, ואדרבה, לכשתצא תאמר יותר".

מאסרו של רבינו הזקן למטה בגשמיות, נשתלשל מהקטרוג למעלה על ריבוי דברי החסידות שאמר ובגילוי ולכן נתעורר אצלו ספק אולי צריך להפסיק הנהגתו, ועל זה הורו לו רבותיו שאדרבה, "לכשתצא תאמר יותר".

שיטת חב"ד הרחיבה את ההעמקה וההרחבה בלימוד פנימיות התורה, והמאסר והגאולה תרמו לזה עוד יותר. אפשר לחשוב שהריכוז וההתבוננות בדבר אחד, כפי שלימדה חסידות חב"ד, מצמצמים את רוחב ההתבוננות. כמו כן, הקטרוג, המאסר והרדיפות מצד המתנגדים, מצמצמים ומחלישים גם כן. איך דוקא אלו הרחיבו את גילוי פנימיות התורה?

לומדים זאת מהקדוש ברוך הוא: כשרצה לברוא את העולם צמצם את אורו כיבכול על מנת לברוא את העולם הגשמי. אך דוקא בעולם הזה היכולת לגלות את ה' בעצמו ממש. איזו הרחבה הצמצום נותן? אפשר לתת משל לאחד שמקפל משהו בתוך המזודה ונוסע ליבשת אחרת, שם הוא שוב פותח את המזודה ומגלה את מה שבתוכה. הצמצום נותן את היכולת לדבר עצמו להתפשט ולהתגלות בכל מקום בו אפתח אותו.

כמו שאצל ה' הצמצום איפשר את התגלות העצמות האלקית גם בעולם הנמוך והשפל הזה, כך הוא גם בפנימיות התורה: הריכוז והעמקת הדעת בדבר מסוים מקנה לי אותו, הוא נשאר אח"כ חקוק בזכרוני ובלבי. חקיקה זו תרחיב את אופקיי הרבה-הרבה יותר. גם הצמצום שבמאסר והרדיפה עורר את החסידים לפרוץ עוד הגבלה שהיתה עד כה, כמו שנאמר על בני ישראל במצרים: "וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ" - להביא את פנימיות התורה לעוד מעגל רחב יותר; להביא את טעמה של פנימיות התורה גם בלימוד הנגלה; להוסיף שמחה בעבודת ה' של היהודי; להעמיק את הקשר והאהבה בין הנשמות לבוראם; לשמוע את קולה של התורה לצאת החוצה: "חכמת בחוץ תרנה" - להאיר את החכמות החיצוניות בחכמת התורה וליצור הפריה הדדית ביניהם, ולתת טעם והתחדשות בטבע וביצורים שבו על ידי העמקה בנשמת התורה.

הצדיק שלנו

אדמו"ר הזקן

העלון מוקדש לעילוי נשמת
אליעזר בן אהרן ומרים-ציפורה בוצר ז"ל
רוצים להקדיש את העלון לשבת הבאה?
שלחו לנו בהודעה: 050-2311331

צעירי בת עין
בדרך למלכות ישראל

העלון יוצא לאור בסיעתא דשמיא ע"י
ארגון צעירי בת עין.
המערכת: עמנואל קוניקוב, יהושע חי שמחי
לתגובות:
lechathila1@gmail.com

לע"נ אהוביה בן אברהם ואיילת (סנדק)